

Beretning for 2025

(Det talte ord gælder)

Indledning

I år er det den 22. og sidste beretning jeg aflægger på vegne af bestyrelsen for Lille Næstved Vandværk. Jeg glæder mig hvert år til at aflægge beretningen. Den giver en fin indsigt i de aktiviteter der er i et vandværk af vores størrelse.

Som jeg har nævnt nogle gange, så har vandværket gennem de år jeg har været formand gennemgået store forandringer i måden et vandværk drives på. Der er sket en stor udbygning i vandværkets forsyningsområde, og der er gennem årene kommet flere og flere myndighedskrav, og endelig er mediernes og ikke mindst forbrugernes interesse for vores drikkevandskvalitet steget betydeligt.

Men som jeg faktisk siger hvert år, når jeg i dag aflægger beretningen, er det med en vis tryghed i stemmen og maven, når jeg kan sige, at vi i Lille Næstved Vandværk har styr på tingene.

Det betyder ikke, at der ikke er områder der kan gøres bedre, eller udvikles på. Det er helt naturligt at stille krav til os som vandværk, og vi har det i bestyrelsen fint med, at der bliver stillet disse krav.

Vandkvalitet

Vi har godt og rent vand, der overholder de krav vi skal opfylde. Myndighederne tilføjer løbende yderligere kontrolmålinger for rester af pesticider. Lille Næstved Vandværk følger altid myndighedernes anbefalinger og vi har ikke problemer med, at overholde de lovpligtige grænseværdier. Som altid kan bestyrelsen berolige forbrugerne. Vi har ikke nogen problemer med vores vandkvalitet.

I den sidste tid er indholdet af Nitrat blusset op i medierne, da forskning har vist, at for store mængder indhold af nitrat er kræftfremkaldende. En ekspertgruppe har således foreslået at den nuværende grænse på 50 mg/l

skal sættes ned til 6 mg/l. Det er især i det nordjyske man har udfordringerne, pga. boringer der ligger i landbrugsjord, samt at nitraten finder hurtigere vej til grundvandet pga. jordtypen på disse kanter. Her hos os ligger vores boringer ikke i landbrugsjord, og vi har ikke nogen problemer med indholdet af nitrat i vores drikkevand, heller ikke hvis grænsen bliver sat ned til 6 mg/l.

Bestyrelsen vil dog gerne benytte lejligheden til at gøre opmærksom på at vandværkets boringer ligger i bebyggede områder. Som forbruger bor du, så at sige ovenpå dit drikkevand. Tænk gerne over det, hvis du overvejer at bruge sprøjtemidler til bekæmpelse af ukrudt mv. På Danske Vandværkers hjemmeside ligger en pixi-bog med anbefalinger til hvordan du fjerner ukrudt uden brug af sprøjtemidler.

Blødgøring af vand har de senere år fyldt mere blandt vores forbrugere, Næstved Fjernvarme, samt forskellige leverandører af vandinstallationer mv. Fælles for alle er, at man oplever forøget gener af vores kalkindhold.

Vi kan se at det primært er gældende de steder hvor der enten bygges helt nyt hus, eller der sker en udskiftning af det meste af installationen i huset. De nye installationer er tilsyneladende mere følsomme over for kalkindholdet.

Bestyrelsen drøfter løbende kalkindholdet i vores drikkevand, som fra naturens side er relativt højt. Kalkindholdet har ikke ændret sig i de sidste årtier. Det er også vigtigt at fastslå, at der ikke fra myndighedernes side er krav om, hvilket niveau kalkindholdet må eller skal være.

Vi anerkender dog, at det kan være irriterende for den enkelte forbruger, der oplever disse gener.

Bestyrelsen har i de seneste år været i gang med at undersøge forskellige muligheder for at mindske kalkindholdet i vores vand. Der er ikke nogen nemme og billige løsninger med dokumenteret effekt. Der findes forskellige teknikker, og det er ikke alle teknikker, der er egnet til et vandværk af vores størrelse, beliggenhed mv.

En betydende faktor i beslutning om blødgøring er økonomien. Bestyrelsen har søgt rådgivning hos bl.a. Niras, og deres vurdering er, at metoden "ionbytning" er den mest velegnede til vores type vand.

I starten af februar, var det meste af bestyrelsen og vores vandværksbestyrer på besøg på Jyllinge Vandværk, der netop har den teknologi, for at se, hvordan sådan et projekt bliver til.

Det var et spændende besøg, og Jyllinge vandværk har været meget behjælpssomme med at dele deres forarbejde, overvejelser og tanker. Vi gik derfra positivt stemt, men også med en viden om, at et blødgøringsanlæg kræver en del fysisk plads, som vi ikke pt. har til rådighed i de eksisterende bygninger. Udover selve ionbytningsanlægget kræver det også en silo, til opbevaring af salt. Ud over en anlægsinvestering, vil der også være øgede driftsomkostninger, bl.a. til vedligehold, men også til salt, strøm og afledning af spildevand.

Lille Næstved Vandværk leverer i dag vand til en attraktiv m³-pris, som vil stige væsentligt, hvis vi vælger at investerer i et blødgøringsanlæg. Men der vil også være besparelser hos den enkelte forbruger, afhængigt af forbrug etc.

Antallet af forbrugere

Pr. 1. januar 2026 har vi 2.015 forbrugssteder/målerforbrugere, og de omfatter 2.654 forbrugsenheder (boliger/erhvervsenheder). Antallet af forbrugere de kommende år vil ganske givet stige lidt i takt med Klosterlunden – etape III, samt et muligt byggeprojekt ved Fodbygårdsvej 16.

Vandspild

Punktet omkring vandspild, er desværre igen lidt en akilleshæl for bestyrelsen. Vandværket har udpumpet ca. 240.000 m³ i 2035, og der er registreret/målt et forbrug hos forbrugerne på ca. 214.000 m³. Dvs. et tab på ca. 11 %, hvilket for 2025 har betydet en strafafgift på ca. 12.500 kr.

Vores overordnede mål er at holde os under et vandtab på 10 %, men vi vil gerne minimere vores tab mest muligt. Men med ca. 60 km vandledninger, hvor af en del er af ældre dato, er det dog utopi at forestille sig at vi helt skulle kunne eliminere et vandtab. Men vi fastholder vores fokus på vandspildet.

Vi holder øje med vores udpumpning hen over døgnet, herunder specielt nattimeforbruget.

En investering i yderligere sektionering med decentrale målere, vil være en måde at gøre det nemmere i fremtiden at lokalisere evt. lækager.

Samtidigt vil implementeringen af nye fjernaflæste målere bidrage til et bedre overblik, samtidigt med at de vil give mulighed for at stille en masse data til rådighed for alle forbrugerne.

Heldigvis er I forbrugere gode til at melde ind, hvis man bliver opmærksom på noget der kan ligne et vandbrud. Tak for det, og vi tager alle henvendelser herom seriøst.

Vandværkets økonomi

Lille Næstved Vandværk drives efter hovedprincipperne i vandforsyningsloven omkring "hvile-i-sig-selv-princippet". Gert vil her om lidt fremlægge årsrapporten, hvorfor jeg ikke skal komme yderligere ind på den her.

Vandværket har en fornuftig økonomi, og vi ligger prismæssigt noget under vores "storebror" (Envafors) her i kommunen.

Bestyrelsen har dog besluttet at regulere taksterne for fast afgift og forbrug. Taksterne er forhøjet med 6,63 %, jf. det særlige prisindeks, som Danmarks Statistik årligt udarbejder til vandforsyningssektoren.

Den faste afgift pr. boligenhed udgør 466,25 kr. (inkl. moms), mens vandprisen udgør 7,00 kr./m³. Vandværkets takster for 2026 er anmeldt til

Næstved Kommune den 5. oktober 2025, og kan ses på vandværkets hjemmeside.

Fremtiden

Jeg plejer at sige lidt om fremtiden i min beretning. Det er lidt vanskeligt for mig helt at sætte retningen, da jeg lige om lidt er udtrådt af bestyrelsen.

Vi ved dog nogle af de ting der skal ske i den kommende tid. Vi skal frem mod 2030 have skiftet alle målere hos forbrugerne.

Bestyrelsen skal i løbet af det kommende år, træffe en beslutning, om hvorvidt man skal arbejde videre med etablering af blødgøring.

Det ligger også i kortene, at man skal se på en sektionering af vores områder, for at kunne indkredse evt. ledningsnedbrud, for at minimere vandspildet.

Man skal ligeledes forholde sig til vores beredskabsplan, herunder om vi skal sikre os yderligere i tilfælde af et større strømudfald eller lignende, f.eks. ved etablering af egen reserveforsyning (generator), så vi kan pumpe vand ud i et eller andet omfang.

Herudover er der den løbende drift der skal håndteres, og endelig skal bestyrelsen finde ud af, hvordan driften af vandværket skal ske fremadrettet. Vi er jo så heldige pt. at have Gert ansat som vandværksbestyrer. Det er dog en midlertidig løsning, og med min udtræden af bestyrelsen kræver det en ny måde at gøre tingene på. Det er jeg nu helt sikker på, at den kommende bestyrelse nok skal få løst.

Så der er som nok af spændende emner på dagsorden i bestyrelsen for det kommende år.

Afsluttende bemærkninger

Jeg vil her til slut benytte lejligheden til at takke for det gode samarbejde vi oplever med vores forskellige samarbejdspartnere, herunder særligt med V. Jørgensen som er vores driftsansvarlig. Vi oplever en stor tillid, og lyst til at gøre det så godt som muligt for vores forbrugere. Det sætter vi

stor pris på i bestyrelsen. Gert og jeg har jævnligt statusmøder med V. Jørgensen, hvilket vi sætter stor pris på og giver en god dialog om de driftsmæssige ting der måtte være.

En stor tak til bestyrelsen skal der også lyde fra mig. Sammensætningen har ændret sig lidt i de seneste par år, og jeg oplever en god dynamik, med en oprigtig interesse for at drive vores vandværk mest optimalt til glæde for vores forbrugere.

Som jeg indledte beretningen med, er dette min sidste beretning. I efteråret meddelte jeg bestyrelsen at jeg ikke genopstiller på denne generalforsamling.

Jeg blev valgt ind i bestyrelsen ved generalforsamlingen 24. februar 2004. Jeg blev formand, og har været det lige siden. Det har været 22 meget spændende år som formand for Lille Næstved Vandværk. Tilbage i 2004 stod vi med en drift af et vandværk der byggede på en lang række manuelle observationer om udpumpning, og ellers en lang række manuelle processer på vandværket. Det stod hurtigt klart at vi måtte lægge driften heraf om.

Årene er blevet brugt på at få automatiseret en del af vores processer. Vi står derfor i dag med et godt og fremtidssikret vandværk der er klar til de næste moderniseringer.

At jeg nu har valgt at træde ud af bestyrelsen, er ret uddramatisk. Jeg er travlt optaget i mit civile job, hvor der er kommet nogle nye ansvarsområder og opgaver til. Døgnet består stadig er 24 timer og ugen af 7 dage, derfor har jeg måtte træffe et valg.

Og derfor har jeg, efter 22 år som formand for vandværket, følt at tiden er inde til nye kræfter og nye inspirationer. Jeg ønsker derfor den kommende bestyrelse alt muligt held og lykke med arbejdet. Jeg er faktisk ret fortrøstningsfuld for Lille Næstved Vandværk. Bestyrelsen er stærk, og bygger på en alsidighed, forskellighed og diversitet. Fælles for alle er dog

lysten til at vil bibeholde Lille Næstved Vandværk som selvstændig privat vandværk.

Eneste formaning herfra skal være, ”pas nu godt på vores vandværk. Det er enestående drevet, og det betyder faktisk noget for os alle, at I vil gøre en forskel i bestyrelsen”.

Med disse ord, vil jeg overlade beretningen til generalforsamlingens velvillige behandling.

På bestyrelsens vegne

Anders Hillerup
Formand for Lille Næstved Vandværk